

5HD337 Hospodářský a politický vývoj Dálného východu ve 20. století

Přednáška č. 2

Čína na cestě od císařství k republice

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

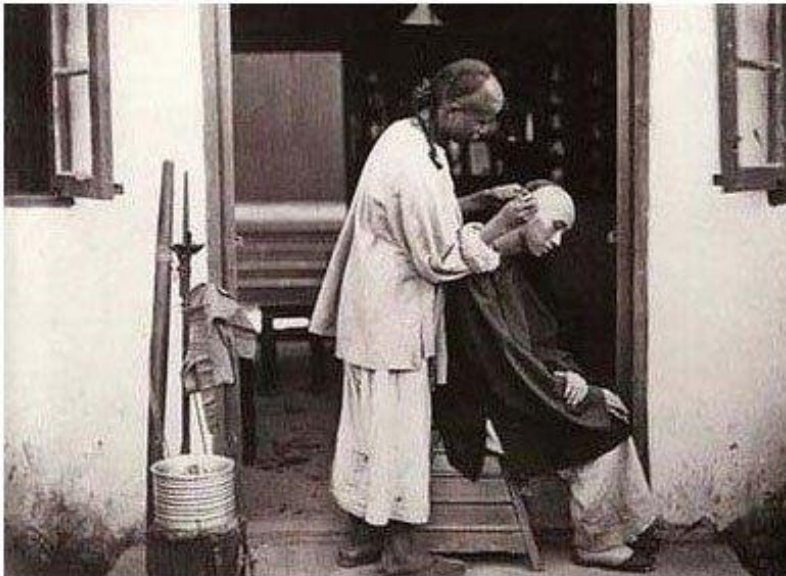
Čína pod vládou dynastie Čching

- první polovina 17. století – krize mingské Číny
- 1644, nástup mandžuské dynastie Čching, dopady na čínskou společnost
- 1661-1796 – vrchol dynastie Čching – stabilita režimu
- císař Čchien-lung

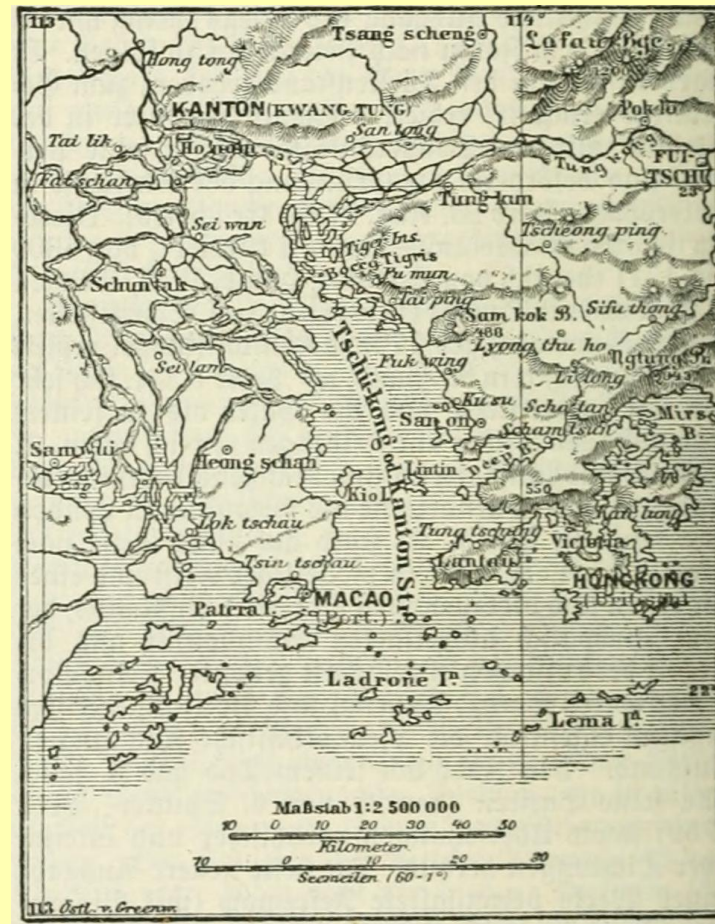
Čína pod vládou dynastie Čching

- prolínání mandžuské a čínské kultury
- kulturně-umělecké vazby mezi Evropou a Čínou, role misionářů
- vývoj obchodních styků s Evropou, role Kantonu (Guangzhou)

Čína pod vládou dynastie Čching

- 19. století – „problémové století“ – postupně krize dynastie Čching
- vlna povstání, povstání Bílého lotosu (1796-1804)
- rostoucí tlak cizinců, role britské Východoindické společnosti
- obchod s opiem

Čína pod vládou dynastie Čching

- první opiová válka (1839-1842)
- Nankingská smlouva (29. 8. 1842)
- pět otevřených přístavů: Kanton, Siamen (Amoy), Fu-čou, Ning-po a Šanghaj
- ztráta celní autonomie, právo exteritoriality pro cizince, Britové získávají Hongkong

Čína pod vládou dynastie Čching

MAP 3: CHINA'S TREATY PORTS, 1860

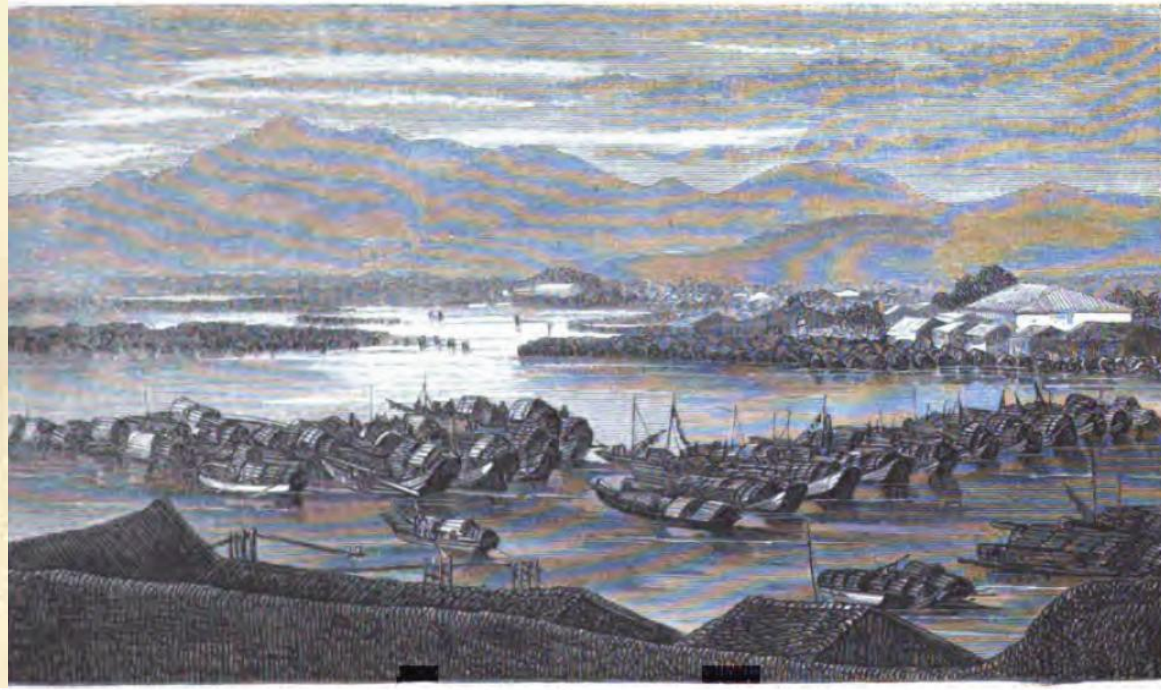
- ▲ Treaty Ports, First Opium War (1839–42)
- Treaty Ports, Second Opium War (1856–60)

Location of treaty port cities are approximations only. Present-day city names are used, with some commonly referenced alternative spellings/names listed in parentheses.

Čína pod vládou dynastie Čching

- Šanghaj: výhodná lokalita, prosperující přístav
- Kanton: napjaté vztahy s cizinci, problematické (ne)fungování jako otevřeného přístavu
- Siamen (Amoy): významné centrum obchodu s čajem

SCENERY OF THE MIN, WEST OF THE SOUTHERN SUBURBS OF FUCHIAU.

Čína pod vládou dynastie Čching

- Tchajpchingské povstání: důvody, pozadí, začíná v jižní Číně
- Chung Siou-čchüan – založení náboženské sekty
- srpen 1851 vyhlášení nebeské říše
- březen 1853 dobytí Nankingu – hlavní město

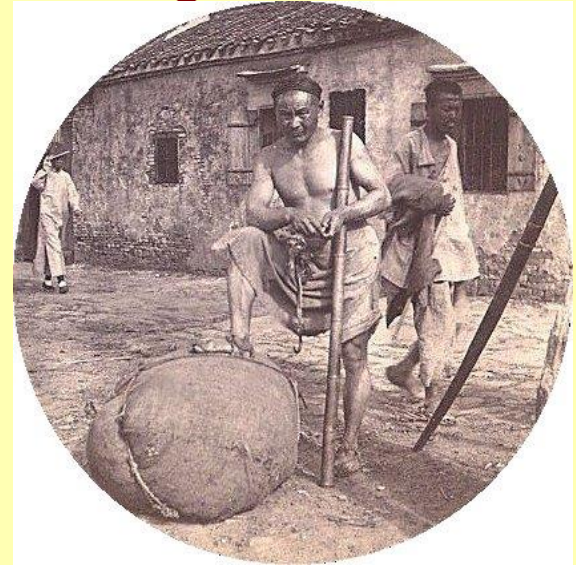
Čína pod vládou dynastie Čching

- Tchajpchingské povstání: zkonfiskován majetek statkářů a klášterů, půda převáděna do obecního vlastnictví, zavedena pracovní povinnost
- rozklad tchajpchingského hnutí, vnitřní spory
- červenec 1864 Nanking dobyt císařskými jednotkami

Čína pod vládou dynastie Čching

- Export pracovní síly z Číny (kuliové), cílem Kuba a Peru
- emigrace zakázána, morálně neobhajitelné
- Druhá opiová válka (1856-1858), Tiencinské smlouvy
- Třetí opiová válka (1859-1860), Pekingské konvence

Čína pod vládou dynastie Čching

- rozklad císařského režimu, Zakázané místem častých intrik a korupce
- 1861 – zemřel císař Sien-feng
- císař Tchung-č´ ,
faktickým vládcem císařovna vdova Cch´-si

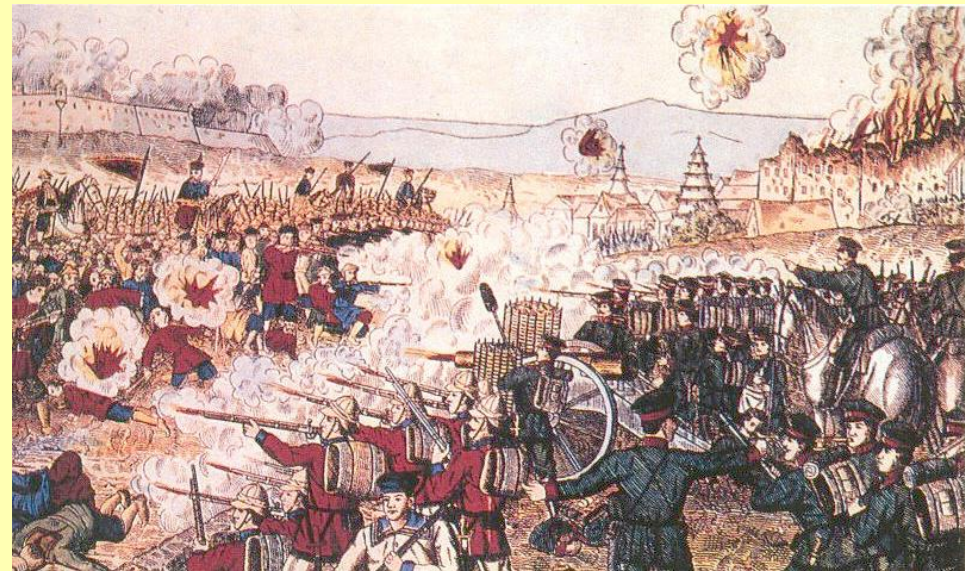
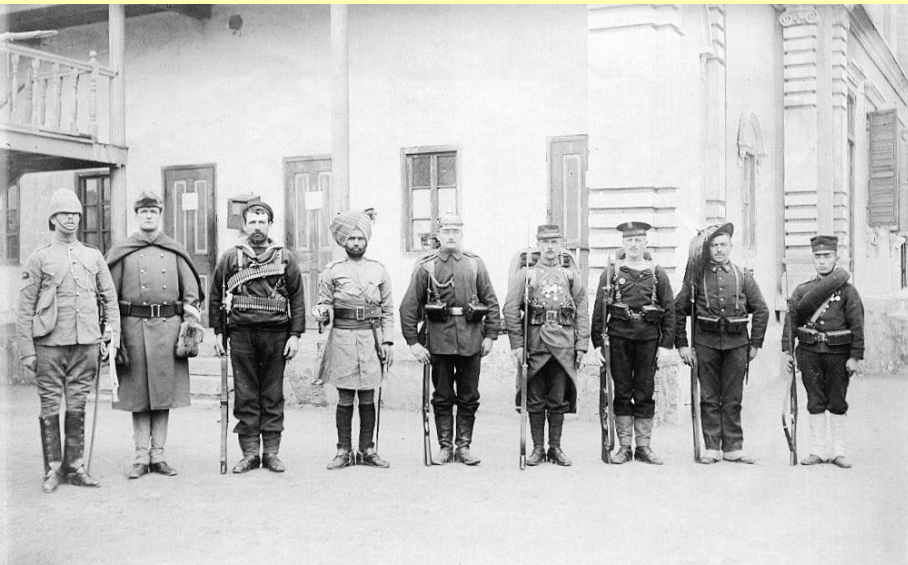
Čína pod vládou dynastie Čching

- Sto dní reformem (1898)
- císař Kuang-sü,
Severní armáda a její velitel velitel Jüan Š'-kchaj
- od 24. června do 9. září 1898,
bylo vydáno přes 70 císařských dekretů
- potlačení reformního pokusu

Čína pod vládou dynastie Čching

- Boxerské povstání (1899-1901)
- hnací silou povstání proticizinecké, xenofobní nálady
- zasáhlo především sever Číny
- důkazem krize režimu a chaotických poměrů
- potlačeno mezinárodní expedicí

Čína pod vládou dynastie Čching

- nový reformní program na počátku 20. století
- reforma vzdělávacího systému, nedostatky nové koncepce
- reforma armády, zastaralá koncepce, jednotky nepoužitelné pro válku s cizinci, problematická kontrola jednotek v provinciích
- snaha vybudovat moderní námořní síly

Čína pod vládou dynastie Čching

- reforma soudnictví, úvahy o přijetí ústavy
- vytvoření provinčních shromáždění (1909), Národního shromáždění (1910)
- úspěchy boje proti obchodu s opiem (potlačení domácí výroby a dohody s Brity)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

